

NÉPNEVELŐ.

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATH. NÉPKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy-egy példányban **ingyen**.

Előfizetési ár: egész évre 3 frt. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

Királyi Pál-utca 13. szám.

(Szent-István-Társulat).

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért, minden közlés után 3 kr. (6 fillér) fizetendő. — Egyéb hirdetéseknel egész oldal 16 frt, fél 8 frt, negyedrészt 4 frt és egy nyolczadrész oldal 2 frt. A 30 kr. bélyegilletéket a hirdető fizeti.

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz

HIVATALOS RÉSZ.

Meghívó. A veszprémi egyházmegyei róm. kath. tanító-egylet veszprémeideki köre ezidei őszi közgyűlését f. évi október hó 7-én tartja reggel 9 órakor a szt. Anna iskola szokott helyiségében, melyre az egylet minden tagját és a tanügy barátait tisztelettel meghívja az elnökség.

Meghívó. A veszprém-egyházmegyei róm. kath. tanító-testület, keszthely-sümegi egyesült köre f. évi szeptember 23-án Keszthelyen a városi elemi iskolában tartja őszi rendes közgyűlést, melyre a kör összes tagjait és a tanügy barátait tisztelettel meghívja. Végeden, 1897. szeptember 8. Pozsogár Gyula a kör elnöke.

Meghívó. A „Sásdiidei róm. kath. tanítóegylet” őszi közgyűlését f. évi szeptember 28-án Sásdon fogja tartani, melyre az egylet tagjai s a tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. Mocsoládon, 1897. szeptember 12. Kulesár József egyleti jegyző.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

A tanító, mint katona.

Évek óta figyelem a katonatanítók helyzetét a hadseregben, magam is katona vagyok tapasztalatom is van — tehát elég kompetensnek érzem magam, hogy hozzászóljak s egyuttal felhívjam az illetékes körök figyelmét azokra a szerencsétlen tanító emberekre, kiket a körülmény katonákká lenni rendelt.

A katona-tanítónak a helyzete legszánandóbb a hadseregben, velök bännak a legdurvább módon, mintha csak felsőbb meghagyásból történnék. Lépten-nyomon érezniök kell állásuk kicsinylését, sőt merem állítani, hogy állásuk tekintélye ellen törnek, mert sohasem mint katonát hurrogatják le, hanem mint tanítót, a mi rossz vért szül a tényleges állomány legénységénél is — a tanítói tekintélyt illetőleg.

Elég baj az a szegény tanítónak, hogy örökös közlegénységre van kárhoztatva — minek súlyát háboru idején érezné csak igazán.

Igaz ugyan, hogy újabban intézkedés történt arra nézve, hogy a tanító is mint egyéves önkéntes tehessen eleget katonai kötelezettségének s mint ilyen a tisztvi vizsga sikeres letelével tartalékos tisztté is kinevezhető. Tudomásom szerint nagyon kevesen veszik igénybe e kedvezményt s akik szolgálatuknak ily módon tesznek eleget, azok is jobbára hátat fordítanak a tanítói állásnak — a tekintélyesebb és jobban dotált tisztvi állást választják — jól is teszik, ha hivatásuk e pályára vonzza őket. De a pályaválasztástól eltekintve, ohajtandó volna a köztektély érdekében is, ha a fiatalabb, tehetősebb tanítók katonai kötelezettségeiknek, mint önkéntesek tennének eleget, azáltal megszabadulnának a közlegénység szülte mindenféle kellemetlenségektől, különösen a durva bánásmódtól, máskülönbén meg alkalmuk nyílnék megmutatni, hogy a tanító is oly kvalifikált, bir annyi intelligenciával, mint ök a magukat megközelíthetlennék tartók. Ezzel talán segíthetnénk, talán más szemmel néznék azokat a szerencsétleneket, kik mint póttartalékosok tesznek eleget katonai kötelezettségeiknek.

Valljuk meg, szégyen, hogy Magyarorszában így becsülik meg a tanítót, ki állásán fogva is becsülést érdemelne. Beismerem, hogy vannak egyesek, kik talán nagyon is próbára teszik a tisztiek türelmét, de azért az egy-két kivételért, hogy az egésznek szenvednie kelljen, felfogni képes nem vagyok; különben minden állásnak, még a tisztvi állást sem veszem ki, vannak selejtesei. Én tehát időszerűnek és elérkezettnek tartom az időt arra nézve, hogy sorsunkon segítsünk. A közmondás is azt mondja: »Segíts magadon, az Isten is megsegít!« Ha mi katona-tanítók nem mozgolódunk, ha együttesen, közös erővel nem iparkodunk kivívni azt, a mi minket állásunknál fogva is megillet, a humánus bánásmódot, akkor megérdemeljük sorsunkat, ne panaszkod-

junk, ne zugolódjunk, hisz jobbra érdeme-
sek nem vagyunk. Ne kérjünk mi kegyet, ne
kérjük, hogy a borjút meg a puskát utánunk
hordozzák, hanem igenis kérjünk tisztességes,
állásunkhoz méltó banásmódot. Bátor volnék
indítványozni tehát, hogy az ország katoná-
tanítói egyleti gyűléseik alkalmával beszéljék,
vitassák meg a tanítók helyzetét a közös had-
seregben, a »Kath. Tanítók Orsz. Bizottságá-
nak közbejöttével kérvényezznének az ország-
gyűléshez, hogy a hadseregben a katoná-tani-
tók tisztességesebb, állásukhoz méltó elbánásban
részesüljenek.

Adja az ég, hogy felszólalásomnak meg-
legyen a kívánt eredménye.

Pecs

Magda Pál.

„Mily módon lehet legkönnyebben elérni,
hogy a nép valamely hitközségben úgy a
templomi, mint a kath. egyház más isteni
tisztelleteinél, illetőleg szertartásainál a kán-
tortanítóval együtt énekeljen?“

(Folyt. és vége.)

Szólhatnánk itt a példáról is, mint a ne-
velés egyik leghatásosabb eszközéről, melyet
sok helyen az énektanítás érdekében szintén
nem használnak fel: pedig »A szó indít, a
példa vonz.« Ismerünk 2—3 és több tanerővel
bíró intézeteket, ahol szent misére elvezetik
ugyan a növendékeket, de hogy azokkal éne-
kelnének s így példát adnának növendékeik-
nek, azt épen nem tapasztaljuk. Sőt mi több!
Oly visszas- állapotról is van tudomásunk, ahol
a több tanerővel bíró intézetnél a »hetesség-
intézménye« divék, vagyis nem testületileg vesz-
nek részt a tanítók a gyermekekkel a szent
misén, hanem hetenkint felváltva, hol egyik,
majd a másik rövjá le e »terhes« kötelességet,
meg vasarnapokon is, csak azért, hogy ilyen-
kor sportszennvedélyüknek, pl. a vadászatnak
hódolhassanak, mert hétköznap erre nincs idő.
No de erről jobb nem beszélni!

Ime, csak néhány kép, miként lehet, sőt
kell az ügybuzgó »népnevelőknek« iskolában
és iskolán kívül is a nép énekét vezetni és
helyes mederbe terelni, mert miként egyik
képből láttuk, még jó szándék mellett is el-
fajulhat az.

Megemlítjük itt a napról-napra mindinkább
nagyobb mérveket öltő szegénységet is, mely
szintén utjában áll a népéneknek. A nép sze-
génységénél fogva nem lévén képes magának
egy énekes-könyvet beszerezni, még ha is-
merné is az ének dallamát, kénytelen hall-
gatni. Meggyőződhetünk erről oly alkalmakkor,
midőn oly éneket énekel a kántor, amely al-
talanosan ismert, mert az egyházi évek bi-
zonyos napján évről-évre újból előfordul az.
Pl. Hamvazószerdán a hamvazás alatt minden
evben éneklük: »Keresztények sirjátok.« Az
első versnél, miután ezt mindenki könyv nél-
kül tudja, az egész gyülekezet énekel. A 2-ik,

3-ik stb. versnél mindinkább fogy az éneke-
sek száma, úgy, hogy az utolsó verset már
csak a kántor éneкли egyedül.

Végül, ha valamely hitközség nem éne-
kel, oka lehet meg a kántor solózási mániája
is. Mert az ilyenek, ha kellő szakismerettel
rendelkeznek is e téren, nem érvényesítik azt,
mert akkor szép hangjukkal nem brillirozhat-
nának. Náluk ugyanis nem az Isten dicsérete
kepezi a főrugót, midőn énekelnek, hanem
egyéni hiúságuk, hogy szép hangjukat fitog-
tassák. Megszívlelhetnék pedig ezek König
Gusztáv eme szavait: »Az Egyház nem azért
fogadta kíséretébe „az égnekek leányait“ —
amint Dante a művészeteket nevezi — hogy
kacérkodásuk által elvonják a hívők figyel-
mélt az anyakirálynő mennyei szózatától,
hanem első sorban azért, hogy szent hiva-
tásában segítségére legyenek, tehát hogy
szolgáljanak.«

Fejtegetéseinket röviden így foglaljuk össze:
hogy a kitűzött tételre felelhessünk, kutatnunk
kellett azon okokat, amelyek ez idő szerint a
felvetett kérdés utjában állanak. Ilyenek pedig
a következők:

1. Az énektanítás szervezetlensége, sőt
mondhatjuk az egész vonalon való elhanya-
golása, mert szakismeret nélkül látják azt el.
2. Tantervünk ide vonatkozó intézkedé-
seinek részint helytelen, részint mostoha volta
3. A példaadás hiánya.
4. A nép szegénysége.

Végre 5. némely kántornak solózási má-
niája.

Ha az okokat ismerjük, könnyen segíthe-
tünk a bajon: **szüntessük meg az okokat
és az okozat nyomban magától meg-
szűnik.** Akkor ismét hallani fogjuk összes
templomainkban, miként vegyül össze harmo-
nikus fönsséggel a nép szívet-lelket emelő
éneke, amely az áhitat szárnyain mint buzgó
imádság száll a magasságbeli trónja elé, dicsé-
rően Istent, kinek neve áldott legyen mind-
örökké!

Szatmár.

Méder Mihály.

VEGYESEK.

A herceprimás jubileuma. A miről már
néhány ünneplő szóval megemlékeztünk, meg-
történt *Pannonhalmán*: a herceprimás meg-
ülte szerzetesi jubileumát. Az ünnepegy reg-
gel felhét órakor ugyanabban a kápolnában
ment végbe, a melyikben felszázaddal ezelőtt
először öltötte magára ugyanezen órában
Vaszary Kolos Szent Benedek szerzetének
egyszerű ruháját. Kevéssel fél 7 óra előtt
szinig megtöltötték a pannonhalmi ősmonostor
lakói a díszes főtemplom e mellékkápolnáját.
A primás teljes bibornoki díszben, udvari pap-
jaitól környezve pontban félhétkor érkezett
meg a kápolna ajtajához, a hol titkárai segéd-
lete mellett, *Fehér* Ipoly főapát szentelt víz-

hintót nyújtott át a primásnak. Vaszary ezután felöltötte a misemondó ruhát és az oltárhoz lépve remegő hangon Te Deumot intonált. A Te Deumot a Szent Benedek-rend növendékpapságának énekkara folytatta, a melynek magasztos melódiái alatt annyira elérzékenyedett az ősz főpap, hogy az ezt követő latin imát már csak alig tudta elénekelni. Te Deum után udvari papjai segédlete mellett csöndes misét mondott a hercegprimás, melyen a pannonhalmi monostor tagjain kívül csakis a konvent három papvendége volt még jelen. Mise végével azután megaldotta a jelenlevőket és néhány szívből fakadó szóval megköszönte Fehér Ipoly előtt a szerzetes-rendnek azt, hogy őt ötven évnek előtte gyermekeként fogadta be és anyaként neveite föl, hogy azzá legyen, a mi... Így hatott a jelenlevőkre ez a néhány szívből fakadó szó, hogy arra még Fehér Ipoly is csak könnyek között tudott válaszolni. Fehér Ipoly beszéde végével keresztet nyújtott a primásnak, ki azt megcsókolván, letette misemondó ruháját. Ezután lakosztályába vonult a hercegprimás, hol megreggelizvén, semmiféle küldöttséget vagy tisztelgést nem fogadott többé. Fél kilenczkor aztán a szerzetestársak lelkesült eljenzései között Budapestre utazott. A bíboros főpap ünnepe az egész ország figyelmét Pannonhalmára irányította. A lapok kivétel nélkül a legbensőbb szeretettel emlékeztek meg a bölcs egyházfejedelemtől. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő táviratban fejezte ki üdvözlését: «Csendes elvonultságban és zajtalanul híveinek, papjainak és polgártársainak szeretete mellett ünnepli Főmagasságod a Szent-Benedek-rendbe lépésének ötvenedik évfordulóját. Az igaz szeretet érzése mellett, életének ezen örömnapiján kiárad a szívekből a tisztelet érzete is Főmagasságod iránt, mert Eminenciád igaz vallásosságával, lángoló hazaszeretetével, mely tudományával s a legnemesebb emberbaráti érzelmektől sugallva tett alapítványával mindenkor az egyház és az állam összhangzatos együttműködése érdekében lélekemelően munkált közre. Midőn ily fényes éreynel tündökölve ünnepli Hercegséged a mai emlékezetes napot, kérem az isteni Gondviselést, hogy Eminenciád áldásos életét még sokáig tartsa meg egyháza dicsére és a magyar haza javára». — Mi kath. tanítók, kik a bíboros főpapot tekintjük a legelső kath. tanítónak e hazában, buzgó imában kérjük a Szentlélek kegyelmét a bíboros egyházfejedelemtől, hogy adjon neki erőt azon nagy munkához, melyet edes hazánk keresztény civilizációja érdekében Ásztrik szellemében folytat.

Nyilvános köszönet. Nyitra-Bodog község részéről alulírottak ez uton is alázatteljes s halatelt szívből eredő köszönetet mondanak *Bende* Imre nyitrai megyés püspök úrnak, ki nemes szívének sugallatát követve, nevezett községben az elhanyagolt állapotban levő iskolát

és kántortanítói lakot magánpénztárából kegyesen kiutalványozott közel 2000 forint költséggel példás jó karba hozatta. A főpásztor ezen atyai szeretetéből kifolyó fejedelmi bőkezűségével a szegény sorsban levő nyitra-bodoki lakosokat örök halára kötelezte, ugy, hogy még unokáink is áldva fogják emlegetni a feokölt lelkű főpásztort, ki 50 éves papi jubileuma alkalmából tett nagymérvű alapítványai mellett, dicsőségének hervadhatlan koszorúját ezen, a kulturát előmozdító jótékonyága által is díszében gyarapította. Buzgó imánk száll érte ég felé, s azon őszinte forró óhajtásunk: Isten éltesse és boldogítsa Nyitra kegyes főpásztort! Nyitra-Bodokon, 1897. szeptember 6. *Karsay* Imre plebános, iskolaszéki elnök. *Illvay* Nándor, kántor-tanító.

A felső nép- és polgári iskolák vizsgálatai. A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter folyó évi 48.460. szám alatt a felső nép- és polgári iskolákban tartandó vizsgálatokra nézve fennálló szabályzat kiegészítésül a következő rendeletet adta ki valamennyi királyi tanfelügyelőségnek. Mihezartás és megfelelő további szabályszerű eljárás végett ezzennel értesitem a tanfelügyelőséget, hogy ismételten felmerült esetek következtében indítatva érzem magamat a felső nép- és polgári iskolákban tartandó vizsgálatokra vonatkozólag 1895. évi márczius hó 20. napján 5.009. szám alatt kelt rendelettel kiadott Szabályzat III. fejezete 22. §-ának kiegészítésül a következőket elrendelni: I. Magánpolgári iskoláknál ezentul évenként nem négyszer, hanem csak egyszer és pedig a tanév végén tarthatók magánvizsgák. II. A mely tankerületben magánpolgári iskolán kívül állami vagy községi polgári iskola is van, abban a tankerületben csakis az állami, vagy községi polgári iskolánál nyerhet a folyamodó vizsgaengedélyt. III. Ha abban a tankerületben, a melyben a folyamodó lakik, polgári iskola fennál, akkor más tankerületben levő polgári iskolához vizsgaengedélyt nem nyerhet. IV. Ha abban a tankerületben, a melyben a folyamodó lakik, polgári iskola egyáltalában nem áll fenn, az esetben csakis a lakóhelyéhez geografiailag, illetőleg közlekedési szempontból legközelebb eső állami vagy községi polgári iskolához nyerhet vizsgálati engedélyt. V. Magánpolgári iskoláknál tartandó magánvizsga megtartását az illető kir. tanfelügyelő négy héttel előbb tartozik a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek bejelenteni, hogy a vizsgán való elnöklés iránt a megfelelő intézkedéseket idejében elrendelni l-hessen. A vizsgálati szabályzatnak ezen módosított alakban való alkalmazása, az 1897—98 tanév kezdetével lép életbe.

RÖVID HIREK. *Lubrich* Ágost megítéltése. A szombathelyi egyházmegyei római katolikus tanító-egyesület utóbbi közgyűlésén *Lubrich* Ágost egyetemi tanárt 50 éves tanári jubileuma alkalmából tiszteletbeli tagjának választotta. Az egyesület egyben elhatározta, hogy az érdemes professzorhoz üdvözlő-iratot intéz — *A Ranolder-intézet új igazgatója.* Vaszary Kólos bíboros hercegprimás a budapesti *Ranolder-intézet* igazgatójává *Krizsán* Mihály pápai kamarást és a budapesti központi papnevelő-intézet rektor-helyettesét nevezte ki. — *A holt kéz.* *Bende* Imre nyitrai püspök *Petrovitz* község híveinek iskolakijavítási célokra 300 forint ajándékozott. E kegyes adományáért *Poyboda* János plebános ez uton is hálás köszönetét fejezi ki hívei nevében. — *A budapesti VII. kerületi állami főgimnáziumban* az idén a kultuszminiszter támogatása mellett tanfolyam nyílik meg, melyen a polgári leányiskolát végzett növendékeket három év, felsőbb leányiskolát vagy tanítónő képzőt végzett növendékeket pedig két év alatt készítik elő az érettségi vizsgálatra. — *Iparoktatás.* A fővárosi iparoktatási bizottság e napokban *Rózsavölgyi* Gyula tanácsos elnöklésével ülést tartott.

Az elnök kérte a bizottság tagjait, gyakorolják az ipariskolákban buzgón a felügyeletet s mozdítsák elő tapasztalataikkal a bizottság működésének sikerét. Előadta ezután, hogy a kultuszminiszter az iparostanoncziskolákra nézve az egész országra szóló új szervezettel állapított meg s felszólította annak idején a fővárost, tudassa vele, mily változtatásokat követelnek az itt uralkodó speciális helyi viszonyok. Erre a fővárosi közgyűlése meg is felelt s a miniszter a felterjesztést jóváhagyta. Minthogy az iparostanoncz iskolák új szervezete már a most kezdődő 1897/98. tanévben életbe lép, a bizottság ülése a szükséges újítások kérdésével foglalkozott az osztályok elhelyezésére és a tanerők változására vonatkozólag. Az ülés végén Verédy Károly dr. tanfelügyelő amaz óhajának adott kifejezést, hogy a főváros iparostanoncz-iskolaiban működő tanítók készítsék el a fővárosi iparrajziskola tanárainak segítségével azokat a rajzokat, a melyekre az ok atásnál szükség lesz, hogy így kimutassák, vajjon valóban meg tudnak-e felelni kötelességüknek. A bizottság, minthogy ez óhaj teljesítésében semmi nehézség sincsen, hozzájárult a tanfelügyelő javaslatához. — *Küntetett tanítók.* A Felvidéki Közművelődési Egyesület Böhm Vilmos szepes-ófalvi, Zimmermann Rajmund szomolnokhuttai és Peták István gölniczbányai róm. kath. tanítókat 50—50 frtnyi jutalommal, Beerwaldsky Kálmán iglói, Fiedler János szepesvárai, Mudry József kolosó-nemessányi tanítókat pedig dícsérő oklevéllel tüntette ki a magyar nyelv sikeres tanítása és a hazafias nevelés terén szerzett érdemeikért. — *Állásától megfosztott tanár.* Nagy és az erdélyi róm. kath. státus világi tanáira nézve következményeiben felette fontos határozatot hozott Mailáth Gusztáv gróf, erdélyi püspök indítványára f. hó 13-án a státus igazgatótanácsa, a milón Paál Géza brassói gimnáziumi tanárt, mivel oly házasságban élt, melyet csak a polgári fórum előtt kötött meg, állásától megfosztotta. — *Egyházmegyei értekezlet.* A munkácsi egyházmegyeinek mintegy hatvan lelkésze gyűlt össze minar. Munkácsra az egyházmegye egyes égető kérdéseinek megfajlására és elrendezése czéljából. A püspök elnökléte alatt tartott gyűlés elhatározta, hogy az ungvári papfaptíntzet 1000 frtnyi adósságát a papság megadóztatásából egy év alatt kifizetik, valamint a papözvegyek és árvák nyugdíját is felemlik a papság megadóztatásából.

Szerkesztői üzenetek.

E helyen is föl hívjuk kartársaink különös figyelmét a Szent-István-Társulatnak mult számunkban közölt hirdetésére. Jogos kérése az a Társulatnak, hogy az iskolahatóságok és a tanítók a Társulatnál szerez- zék be a szükséges tankönyveket és tan- szereket; mert tudvalevő dolog, hogy a Társulat azt a szép feladatot, a kath. szellemű nemzeti kultúra fejlesztését, főleg azon jö- vedelemből eszközli, amit az ügynökség a tankönyvek és egyéb irodalmi kiadványok elárúsításából bevesz.

Sz. J. Bács-Martonosra. A mozgalom, mit leve- lével megindítani törekszik, igen üdvös. A kellő ered- mény érdekében járunk el, ha előzetesen biztosítjuk a sikert s csak azután lépünk a köznyilvánosság elé. — D. F. Esztergom. Miért maradt el a látogatás? Levél ment. — B. G. Taksony. Levélben feleltünk nagybecsű kérdésére. — Sz. F. Sárosd. A helyi iskolai hatóságnak bemu- tatja a darabot és kikéri tervéhez hozzájárulását. A helyi hatóság az iskolaszék képviselőjében a pleb. isk. igazgató — H. T. Rabóld. A tanítási tervezetek beér- keztek, amint terünk lesz, közléstünk egynéhányat

— P. I. Gölniczbánya. Köszönet az értesítésért. — F. T. Az iskola jókarban tartásáról az iskolafentartó gondoskodik. A pleb. iskolaigazgató, mint az iskolaszék elnöke, bizonyára nem zárkózik el méltányos kívánságai elől; tessék ő hozzá fordulni kérelmével. — P. K. Barát- falu. Felhasználjuk. — M. P. Pécs. Köszönet és üd- rözlét. — P. J. Madarász. A bejött kérvényeket együt- tesen intézik el. Ezért a késedelem. — Több levélre a jövő számban felelünk.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Pályázatok.

Esztergomi érseki megye.

A »Népnevelő« f. évi 20. számában hirdett szalat- nyai kántortanítói állomásra a pályázat megújítatik; az egyházi zene- és ének ismereteivel bíró képezde vég- zettek is pályázhatnak, az állomás azonnal elfoglalandó. Egeghen 1897. Hontmegye u. p. Gyügy. Plébániai hivatal.

Tordomeszicz róm. kath. iskolaszéke okt. 1-én elfoglalandó tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma 300 frt. Lakása: egy szoba, konyha, kamra és istállóból áll. Nánlik Alajos iskolaszéki elnök.

Szentendrén a róm. kath. fiúiskolánál egy segéd- tanítói állás betöltendő. Fizetés: évi 350 frt és lakás, melyért a megválasztott a kántortanítót is tartozik hely- tettesíteni annak akadályoztatása esetén. Pályázatok f. évi szeptember 30-ig a róm. kath. iskolaszékhez nyújtandók be. Németül és tótul értők előnyben része- sülnék.

A hrádeki (Nyitram.) kántortanítói állomásra f. évi szeptember 23-ikára pályázat hirdettetik. Javadalma- zás: a község pénztárából 143 frt 29 kr., szántóföld kártalanítás 9 ft 53 kr., 2519□ szántóföld évi haszon- béri jövedelme 20 frt, egy hold rét évi jövedelme 5 frt, 2 hold 1117□ öl szigeti legelő 5 frt, 7 kat. hold 1444 □ öl erdő jövedelme 10 frt, Hrádek és Huorka község- ektől 28 p. m. kétszeres á = 2 ft 50 kr. összesen 70 frt, alapítványok czimén és offertorium 33 frt 32 kr., stóla 50 frt, tandij a mindennapi iskola-ok után 1 frt, ismétlősök után 60 kr. fejenként, két tehénre legeltetési jog. Az evangélikusok oktatásáért 32 frt a községpénz- tárból. Összeg 474 frt 11 kr. A tanítótelesek száma 75 mindennapi 35 ismétlő. Lakása áll: 3 szoba, 1 konyha, 1 kamra és 2 istállóból, van házikékje is. Kötelessége: az ismétlő iskolát is csüörtök és vasárnap végezni. A személyesen jelentkezők előnyben részesülnek. A folya- modványok Molnár Rudolf moravári esperes urhoz küldendők (Nyitram.) Kelt Hrádeken, 1897. aug. 31-én. Fehérvári Kálmán iskolaszéki elnök, parochus.

A pozsony-püspöki-i róm. kath. iskolához évi 300 frt készpénzvetés, egy szoba, ágynemű és fájáran- dóság mellett egy okl. osztálytanító kerestetik. Az áll- lás mielőbb elfoglalandó. Kudlik János esp.-plebános.

Semptére (Nyitram.) tanító kerestetik. Fizetése: 310 frt, lakás, fűtés. Állás azonnal elfoglalandó.

Az óvári (Nógrádm. u. p. Szklabonya) kántor- tanítói állomásra pályázatot hirdetek. Javadalmazása: 2 szoba, konyha és kamrából álló lakás, istálló és házi- kert, 12 hold szántóföld és rét, ebből 4 holdat és meg- felelő rétet a község trágyáz és mivel. Párbrt: 30—35 p. m rozs, 60 frt készpénz, 4 öl fa, 1 szekér széna, tandij 50—55 frt, 25—30 frt stóla, szabad legeltetés. Bakos János esperes-plebános.

Csákóczra (Hontm.) okl. tanító kerestetik. Pá- lyázhatnak róm. kath. tanítónok is. Évi fizetése: kész- pénzben és terményekben 300 frt. Államsegély kéretett. Tisztességes lakás. Határidő október 1-ig. Folyamodvá- nyok ft. Poliakovics Iván iskolaszéki elnök urhoz Bozókra küldendők.

Motyók (Zolyómm.) róm. kath. kántortanítói állo- másra szeptember 30-ig pályázat nyitattik. Oktatási nyelv magyar-tót. Összes jövedelem 400 frt. Folyamod- ványok 50 kr. bélyeggel nt. m. kir. Erdőigazgatósághoz Besztercebányára czimezve Kubányi Alajos esperes,

székhelykerületi tanfelügyelőhöz Tajóra (Zólyom) küldendők.

Egri érseki megye.

A jászladányi róm. kath. elemi népiskolánál az iskolaszék egy tanítói állomásra pályázatot hirdet. Az állás 500 frttal és 200 ööl föld haszonélvezetével van egybekötve. A fizetés évnegyedes részletekben előre a község pénztárából fizetetik. Személyesen megjelenők az a gazdasági ismételő iskola tanítására megkívántató képesítéssel bírók előnyben részesülnek. Pályázni óhajtok kellőleg felszerelt kérvényeiket aláírt elnökhöz f. évi szeptember hó 30 ig nyújtják be. A megválasztott az iskolaszék által évről-évre kijelölendő osztályban köteles tanítani, ideértve az ismételő iskolások tanítását is. Jászladány, 1897. szeptember 8. Pászthy Gyula iskolaszéki elnök.

1—2

Kalocsai érseki megye.

Bács-Petrovoszello község róm. kath. iskolaszéke a belterületi, magyar tannyelvű, elemi fiu-népiskolánál lemondás folytán megüresedett, egy rendes tanítói állásra pályázatot hirdet. Ezen állás javadalma: 550 frt közpénz, 25 frt az ismétlősök tanításáért, 8 frt 40 kr. nyújtás, 4 öl lágymű, 6 hold 604 ööl szántóföld haszonélvezete adóherrel és szabad lakás. Esetleg előléptetés folytán megüresedő tanítói állás jövedelme pedig 520 frt közpénz, 80 frt lakbér, 25 frt az ismétlősök tanításáért és 6 hold 604 ööl föld haszonélvezete adóherrel, vagy ha a szállási tanító léptetteük elő, a szállási tanítói állással 400 frt közpénz és szabad lakás élvezete van összekötve. A kántori teendőkben jártasnak előny adatik, mivel a megválasztott a kántort akadályoztatása esetén helyettesíteni tartozik. Pályázók kellőleg felszerelt folyamódványukat a róm. kath. iskolaszékre czimezve f. évi szeptember 20-ig nt. Matoss János kerületi esperes urhoz (Szt. Tamás Bácsmegeye nyújtják be. A megválasztott az iskolaszék által kijelölt osztályt tartozik vezetni és állását október 1-én foglalja el, mely időtől fizetése is folyóvá fog tétetni. Csak férfi-tanítók pályázhatnak. Bács-Petrovoszello, 1897. szept. Peggay Imre iskolaszéki II jegyző.

2—2

Besztercebányai egyházmegye.

Az alsó-hámori (Bárm.) ezüstgyár igazgatósága a Szandrikon felállítandó róm. kath. elemi népiskolához egy magyar-német tannyelvű okl. róm. kath. tanítót sürögösen keres. Fizetése: 420 frt közpénz, elegendő tüdő, világítás s egy szobából álló lakás. Megjegyzendő, hogy a pályázó a zenében jártas legyen. Az év végén felmutatott eredményéhez képest illő jutalomban részesül. Kérvények az alsó-hámori ezüst gyár igazgatóságához e hó végéig adandók be.

1—2

Karvalyon (Bármegye besztercebányai egyházmegye p. Bartos) róm. kath. népiskolánál lemondás folytán kántortanítói állomásra pályázat hirdettek október 1-jére. A »Népnevelő« 8. számában kihirdetett jövedelemre nézve megjegyzem, hogy államtól 400 forintig fog kiegészíteteni. Sándory Gyula, esperes-plébános.

Csanádi egyházmegye.

A Nagy-Kikindán üresedésben lévő róm. kath. kántori állásra ezennel pályázat hirdettek. Ez állomással 700 frt évi fizetés, nemkülönben 200 frt stóla-és nébedij van egybekötve. Megjegyeztetik, hogy a kész-fizetés 3 évi sikeres szolgálat után 800 frtra emeltetik fel, s hogy a megválasztott kántor, amennyiben kellő zenei képzettséggel bír, mellékjövedelemre is számíthat. A választást próbaéneklés előzi meg, melyen a pályázók saját költségükön vehetnek részt. A kik magukat a próbának alá nem vetik, a választásnál figyelembe nem vehetők. A megválasztandó kántortól megköveteltetik, hogy jó hangon kívül, a magyar és német nyelven végzendő kántori teendőkben kellő jártassággal bírjon és a helyi viszonyoknak megfelelő egyházi énektart tartson fenn, egyben megkívántatik, hogy kifogásolatlan erkölcsi magaviseletű, róm. kath. vallású és 0 éven aluli magyar állampolgár legyen. Az állomás

ez évi december hó 16-án foglalandó el. Fölvivatnak az ezen állomást elnyerni óhajtok, hogy életkorukat, illetőségüket, erkölcsi magaviseletüket és képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket bezárolag ez évi október hó 20-ig nyújtják be alulírott nál. A próbaéneklés napja annak idején a pályázókkal levélben közöltetni f. g. Nagy-Kikinda, 1897. évi szept. hó 15-én. Dr. Ebner Alajos, főesperes-plébános.

Erdélyi egyházmegye.

A csik-szt.-tamási r. kath. kántortanítói állomásra pályázatot hirdettek. Evi járandóságai: 80 kalongya rozs, 80 kalongya zab, 80 frt készpénz, kepe és az egyháziak részére járó lágymű (fenyő) fakedének 2. része, mely megelőző években 75 80 terü volt. Ajtatos alapítványi kamatból 12 frt. Stóladíjakból 70 frt. 9 hold 108 öl részben szántó, részben kaszáló birtok haszonélvezete és a vele járó legeltetés és farási jog. A lakásban van 2 szoba, 1 konyha, 1 kamra, 1 pince, továbbá csür, istálló, sütőház, majorság és sertésöl, veteményes és gyümölcsös kert. Kötelességei a kántori teendők és a 2—6. leányosztály oktatása, az ismételő leányok tanítása. Pályázni akaró okleveles vagy közpezevézett kántortanító-jelöltek sziveskedjenek felszerelt pályázataikat f. évi október 10-ig alulírt hhoz beküldeni és jelzett napon a szokásos próbatételre megjelenni. Csik Szt. Tamás, u. p. Csik-Karezfalva, 1897. szeptember 12. Tompos Mátyás lelkész.

1—2

A szt.-ágotai (N. Küküllő-m.) államilag segélyezett osztatlan iskolai kántortanítói állásra, 400 frt fizetés, szállás, kert, két öl kemény tűzifa (beszállítás nélkül) díjazás mellett pályázatot nyitunk. Róm. kath. okl. kántortanítók pályázatát legrövidebb idő alatt elfogadják Wiegand János iskolaszéki elnök.

Győri egyházmegye.

A barbaesi (Sopronm.) róm. kath. népiskolához osztálytanító kerestetik. Jövedelme: 150 frt és élelmezés, butorozott szoba. Folyamódványok Lőrincz Ferencz iskolaszéki elnökhöz küldendők október 15-ig.

Dénesfa (Sopronm.) filialis községben kántortanítói pályázat hirdettek október 1-ig. A jövedelem természetben, készpénzben és földekben hivatalos összeírás szerint összesen 400 frt. A lakás igen tisztességes két szoba-, konyha-, kamara-, gazdasági épületek és konyhakertből áll. A pályázatok Nagyméltóságu gr. Cziráky Béla urnak czimezve Putz Antal plébánoshoz küldendők Czirákra.

1—2

A b.-csabai róm. kath. egyházhoz tartozó sopronytanyai tanítói állomásra pályázat hirdettek. Fizetése: 400 frt, 50 frt felleltemény, melyből iskola is fűtendő, 20 frt ismétlők oktatásáért, tanterem seperetése és fűtésért, új iskolaépületben két szobából álló osimos lakás, konyha, kamara, pince, istálló, szin és 400 ööl kert. Köteles a kertészetet is tanítani. Vasár- és ünnepnapokon a hiveknek az evangéliumot felolvasni. Tannyelv magyar, tót nyelv ismerete szükséges. Pályázati határidő október 6. Az egy próbaévre választott tanító október 15-én tartozik állomását elfoglalni. Krisztik János lelkész.

1—3

Az iváni osztálytanítói állomásra való pályázat október 1-ig meghosszabbítatik. Lásd a »Népnevelő« 35-ik számát.

Kassai egyházmegye

Zemplén-Butka róm. kath. iskolánál másodtanító kerestetik. Javadalmazása: polgári évre havi előleges fizetéssel 150 frt és teljes ellátás, vagy 300 frt s lakás, biztos kilátással évi 50 frtnyi mellékjövedelemre. Pályázhatnak végzett képezdészek vagy tanképesített övönök. Iskolaszék.

Koronczóra (Győrm.) segédtanító kerestetik. Fizetése 300 frt, lakás, fűtés. Tanítja a kezdőket, ismétlőket; a kántori teendőkben segítkezik. Baán János, plébános.

3—3

Munkácsi gör. kath. egyházmegye.

A bulyi-1 (Szabolcsm.) r. kath. iskolához segédtanító kersek. Fizetése: havonként 10 frt, ágyneműn kívül,

teljes ellátás. Jelentkezhetnek nem okleveles tanítók is alulírott nál. Remenyik Endre kántortanító. 1—2

Nagyvárad *egyházmegye.*

Az endrődi-szarvasvégi (Békésm.) fuiskolánál megüresedett tanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalmazását kezezi: 400 frt készpénz, havi előleges részletekben a hitközség pénztárából, szabad lakás, mely két szoba, konyha, kamarából és alkalmas mellék-helyiségekből áll. A kellően felszerelt kérvények október 7-ig alulírtokhoz küldendők. Grocz Béla prépost-plébános. 1—2

Nyitrai *egyházmegye.*

A bronistei államilag segélyezett róm. kath. tanítói állomásra 405 frtnyi fizetéssel, lakás, fűtéssel, pályázat hirdettek. A választás határidője szept. 21. (Plébánia-Prapradnó). Mendl Ignác iskolaszéki elnök. 3—3

Bánfalva-i államilag segélyezett róm. kath. tanítói állomásra f. év október 7-ére pályázat hirdettek. Jövedelme: 333 frt államsegély, tandíj minden növendéktől 90 kr., 10 p. m. gabona, 5 öl tűzifa, 3 hold szántó-föld, egyéb mellékjövdelem 35 frt, lakás természetben. Okmányok az iskolaszéki elnökre czimezve Diethavára u. p. Biesicz küldendők. Louszky Gyula iskolaszéki elnök. 1—3

Pályázat a nagy-záblati (Trenesén szomszédságában) róm. kath. tanítói állomásra. Javadalma: 320 frt államsegély, 30 frt hitközségtől, 50 frt értékben termények, szabad lakás, kert, 1/2 hold szántó, képzett tanító mellékjövdelemre számíthat. Pályázhatnak okt. 1-ig okleveles tanítók és tanítónők. Tanítók előnyben részesülnek. Megválasztott október 5-én köteles állomásra elfoglalni. Felszerelt pályázatok czimezendők: Föt. Baross Károly iskolaszéki elnök. Alsó-Orech u. p. Trenesén. 1—2

Kisuceza ujhelyi (Trenesén megye) harmadik róm. kath. tanítói állás betöltésére a pályázat f. évi szept. hó 29-ik napjára kitűztetik. Jövedelme: 400 frt készpénzben, Mellánszky féle alapítvány 15—20 frt, 18 frt tűzifára, egy szobából álló szabad lakás, törvényes öt öl éves podékkal. Kötelességei: a IV., V és VI. osztályt tanítani. Zene és énekben jártasok előnyben részesülnek és ezek ennél szép jövedelmet is nyerhetnek. Tannyelv magyar és tót. A kérvények a pályázat napjáig az iskolaszéki elnökséghez intézendők.

A hornyai (Trenesénm.) államilag segélyezett róm. kath. iskolánál tanítói állásra szeptember 27-ére pályázat hirdettek. Évi jövedelem: állami segély 142 frt, minden tanköteles gyermek után, kiknek száma 50—60, kap 1 frtot készpénzben, terményekben 1/4 méro rozsa és 1/4 méro árpát, továbbá a községtől kap 4 p. m. alá való szántóföldet 12 méter tűzifát. Ezeket kívül élvezi az iskolához tartozó 768 ölnyi szántóföldet és 200 ölnyi kertet. Ismétlő iskoláért kap 6 frtot. Lakása áll: 2 szoba, konyha és kamarából. Pályázni szándékozók oklevéllel felszerelt kérvényeiket Boboth-ra az alulírtokhoz küldjék. Miklósy Rezső plébános és iskolaszéki elnök.

Pannonhalmai *egyházmegye.*

Bakonybélbe egy róm. kath. magyar segéd-tanító kerestetik. Fizetése: tutorozott szobán kívül 300 forint, 4 méter tűzifa felvágva. Kérvények alulírtokhoz küldendők. Tomásits Odó plébános, iskolaszéki elnök.

Pécsi *egyházmegye.*

E lapok 28. számában hirdett döbröközi segéd-tanítói állomás pályázati határideje október 1-ig meghosszabbították. Kumper János kántortanító.

Vemend-re (Baranya) két osztálytanító szükséges. Fizetés: egyenként 400 frt, 33 frt lakbér. A mindennapi és ismétlő iskolásokat a törvényben előírt tantárgyakban oktatják. Tannyelv német. Jelentkezhetnek azonnal. Róm. kath. iskolaszék.

Sepse róm. kath. kántortanítói állomásra október 10-ig pályázat hirdettek. Javadalma: 321 frt készpénz, kert helyett 150 öl föld és a temető hasznélvezete. Lakása: egy szoba, konyha, pincével. Tannyelv: magyar. Pályázhat képezdész, nőtanító és okl. óvónő. Kér

vények esperesi-hivatalhoz Herczeg-Szóllós (Baranya megye) küldendők.

Pincehelyre a „Népnevelő” 34-ik számában közölt feltételek mellett róm. kath. segéd-tanító kerestetik. Az állás október 1-én elfoglalandó. 1—2

Tolna-Könyiban osztálytanítói állomásra pályázat hirdettek. Fizetése: 8 havi tanidőre 300 frt, tutorozott szoba, fűtéssel, tisztogatással, ágynemű nélkül. Pusztaiktól némi mellékjövdelemre is számíthat. Pályázhatnak képezdét végzett tanítók és okleveles tanítónők is. Tannyelv magyar. Az állomás azonnal elfoglalható. Kötelme: az első oszt. vegyes növendékek oktatása.

Tolna tamási-i róm. kath. hitközség iskolaszéke által a „Népnevelő” 36-ik számában hirdett két nőtanítói állásra a pályázati határidő szeptember 28-ikáig meghosszabbították és javadalmazásuk 50—50 forinttal megjavították. Ügybuzgóságuk mellett különórákból 80—100 frt mellékesre bizton számíthatnak. A megválasztottak állásukat tartoznak az értesítés után azonnal elfoglalni. Németh Ferenc esperes plébános, iskolaszéki elnök.

A „Népnevelő” 36-ik számában Tolna-tamási tanítónő állásokra hirdetett pályázat határideje szept. 28-ig meghosszabbították és fizetésük egynek-egynek 50 frttal megjavították. Magánszorgalom mellett 80—100 frt mellékes jövdelemre bizton számíthatnak. A megválasztottak állásukat kötelesek az értesítés után azonnal elfoglalni.

Rozsnyói *egyházmegye.*

A hárskúti r. kath. kántor és tanítói állomás jövedelme rendes lakáson és kerten kívül 442 frt készpénzben, gabonában és földekben. Okleveles pályázók folya modványukat szept. 25-ig Gleidura Géza plébános-ho küldjék Hárskútra, u. p. Dernő, Gömörmegye.

A gölniezbányai róm. kath. népiskolánál kántortanítói állomás töltendő be. Évi jövedelem — havi részletekben — 400 frt, a törvényes 50 frtnyi quinquenniummal, 25 bécsi öl kemény tűzifa és 3 szoba s konyhából álló lakás. A kántori szolgálat után 50—60 frtnyi stolaris jövedelem. A tannyelv magyar és német. Mellőzhetlenül szükségeltetik az orgonátásbani jártasság, kötelezetvén úgy is mint éneklész naponta az isteni tiszteleteken közreműkölni, melyért hasznélvezi az iskolákat egyik részletét s egy szántóföldet, valamint évi 12 frtot az egyházi zenében oktatásért. A kellően felszerelt kérvények Kriethen Ignác apát-espereshez beküldendők november 6-ig amidőn személyesen megjelenni köteleztetnek.

Az almási (Tornam.) kántortanítói állomásra pályázat hirdettek f. hó 24-ére. Személyes jelentkezést kérék. Jövedelme: 1. föld, rét, kataszt. jövedelme 68 frt 76 kr., 2. hitközségtől 10 1/2 köből rozs, 3. 13 frt értékben legelő, 4. készpénzben hitközségtől 35 frt, tanulmányi alapból 31 frt, tandíj mindennapi után 20 frt, ismétlősöktől 20 frt, stóla, misealapítvány 25 frt, templompénztárból 10 frt, hívektől 2 frt, templomkert árenda 5 frt, államsegély 163 frt, 5. tűzifa 8 bécsi öl 48 frt, az iskolát a gyermekek látják el fával, 6. 3 drb gyümölcsös, értéke 40 frt, 7. lakása: 1 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 1 istálló (a lakónak 2 szobássá alakították). Összes jövedelme: 531 frt 76 kr. Dorogsághy Barna, almási pléb.

Dívenybe (Nógrádm.) másodtanító kerestetik. Fizetése: 110—150 frt, teljes ellátás. Mellékjövdelem bizton. Fizetése javítva lesz. Kötelessége: egy osztályt önállóan vezetni és kántorságban segédkezni. Magyar-tót nyelv tudása szükséges. Folyamodványok föt. Szokolovszky Antal plébános ur nevére czimezve Moyzes Ferenc kántortanítóhoz küldendők.

Szatmári *egyházmegye.*

Csomaközre (Szatmárm.) szeptember 29-ig magyar nyelvű iskolához tanító kerestetik. Fizetése: lakáson kívül 404 frt. A kántort szükségben helyettesíteni tartozik. Kosztra Ignác esperes Csomaközön.

A szakaszi kántortanítói állomásra pályázat nyitatták. Jövedelme: 1. lakás: 2 szoba, konyha, pincze, ólak, 2. kert két vékásnyi, 3. 13 hold szántóföld, 4 hold rét, 4. készpénz: a) a községtől 70 frt, b) alapítványi

aisékből 60 frt. c) tandíj 40 frt, stóla 20 frt körül, 5 s köből buza, 8 köből kétszeres, 6. 40 köbméter tűzifa felaprózva, melyből az iskola is fűtendő. A földet a kántortanító műveltetni s adóját fizeti. Folyamodványok f. évi szeptember 30-ig nt. Müller Jakab eszperhez küldendő Szakasra, u. p. Erdőd, Szatmármegye.

Szombathelyi egyházmegye.

A jaáki róm. kath. népiskolánál osztálytanítói állomásra pályázat hirdetik. Fizetés: 300 frt, csinos butorozott szoba fűtés és tisztogatással. Kötelessége: egy osztályt vezetni, ismétlősöket tanítani és a kántor-ságban segédkezni. Kérvények a jaáki iskolaszékhöz czimezve f. hó 23-ig beküldendők. Horvath Lajos főtanító.

Az istvánfalvi róm. kath. osztálytanítói állásra szeptember 20-ára pályázat hirdetik. Fizetés: 320 frt, butorozott szoba és elegendő tűzifával. Kellően felszerelt pályázatok alulírottok küldendők. Istvánfalu, 1897. szept. 7-én. Szt.-Gothárd mellett Vas megyében Fodor Károly iskolaszéki elnök.

Egyházas-Keszőre (Vasm.) a róm. kath. népiskolánál segédtanító kerestetik. Fizetése: 150 frt készpénz, lakás, fűtés, takarítás és a tanév alatt élelmezés a kántortanítónál. Nagy Lajos plébános, iskolaszéki elnök.

Az alsó-eőri másodtanítói állásra e lap 36. számában hirdetett pályázat szeptember 26-ig meghosszabbítottatik. 1—2

Vácsi egyházmegye.

A peregi (Pestm. u. p. Laczháza) r. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdetik. Javadalma: 1. szabad lakás téli fűtéssel. 2. 14 kat. holdon felül szántó föld, melynek adói és munkáltatása a javadalmat terhelik. 3. 1550 lélek között páronkint 1 véka rozs és 25 kr. és 2000-en felüli lélek között stóla-jövedelem. 4. a községtől 121 frt és 3 öl lágú nyers tűzifa. Megjegyzetjük, hogy a párbérnek megváltása esetén jövedelméből másodkántortanítói fizetés czímen 200 frt leszámíttatik. Kötelessége: egy reabizott osztály és ismétlők oktatása, az összes kántori teendőknek utasítás szerinti végzése, a népei és iskolásokat énekre tanítani és velük a templomban énekeltetni. Csakis kifogástalan erkölcsi életűnek ismert pályázók kérvényei szeptember 2-ig délig főtisztelendő Kraszna János tanügyi eszperes úrhoz Harasztiba (Pestm.) okvetlen benyújtandók. Szeptember 29-én délelőtt tartandó próbán pedig teregen személyes megjelenés kívántatik. Időközbeni cseréplés és hangulatesinálás a pályázásból való kizárást vonja maga után. Bakó István, plébános.

E lapok 37. számában hirdetett ecseri róm. kath. tanítói állomás pályázati határideje f. hó 22-ig meghosszabbítottatik azon kelyreigazítással, hogy az ott kiírtakon kívül, az állami segély megayeréseig, jövedelem-kepen teljes élelmezést: reggeli, ebéd, vacsorát a kántortanítónál díjtalanul nyer. Ecser, u. p. Maglód, 1897. évi szeptember 14-én. Matejka Vilmos esp-plébános.

Alberti-i róm. kath. népiskolához okl. tanító vagy tanítónő kerestetik. Fizetés: 300 frt, 4 öl fa, melyből iskola is fűtendő, butorozott lakás kerttel. Odray Coelestin iskolaszéki elnök. 1—2

Pilis (Pestm.) főkegyház róm. kath. kántortanítói állásra okl. kántortanító kerestetik. Fizetése: 300 frt, fűtési átalány 40 frt, melyből a tanterem is fűtendő; a kántorlakásba helyezett államségélyvel együtt 400 forint és stóla. Lakás: két szoba, konyha, udvarral. Kérvények csakra küldendők. Odray Coelestin egyh. elnök. 1—2

Baghira (Pestm.) r. kath. magyarajkú segédtanító kerestetik. Javadalma: 160 frt, szoba fűtéssel, élelmezés. Tanítja a III—VI. mindennapi és ismétlő iskolásokat, kántorságban segédkezik. Bagh, posta Aszód Velszkopf Vendel kántortanító 1897. szeptember 10.

A beeskei anyaegyházhoz tartozó Szécsénke főközség róm. kath. kántortanítót keres. Javadalma: lakás két szobával, konyha, kamra, istálló, udvar és kerttel. Államségély 212 frt, 1 1/2 hold rét, 70 párbérfizető után egy-egy véka rozs, 4 öl tűzifa, ebből 1 öl iskola fűtésre, deputatum 3 frt, kétszeri malomfuvar, s mintegy 10—20 frt stóla. Orgonálásban némi képesség kívántatik.

Pályázat szeptember 30-ára tűzotik. Okleveles tanító urak sziveskedjenek bizonyítványaikkal személyesen megjelenni. Vasúti állomás Beeske, Nógrádmegye.

Visegrádon (Pestm.) segédtanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetés: 350 frt, egy öl tűzifa, egy szobás lakás. Kötelessége: az I. és II. osztályt vezetni, az ismétlősöket tanítani, kántori teendőkben segédkezni a gyermekekre a templomban felügyelni. Feltételek: oklevél, német nyelv bírása, jártasság az orgonálásban. Személyesen megjelenők esetleg előnyben részesülnek. Folyamodványok szept. 29-ig az iskolaszéki elnök-séghez intézendők. Az állomás azonnal elfoglalandó. Teller Frigyes iskolaszéki jegyző.

A jobbágyi-i (Nógrádm. posta Apcz) kath. népiskolához okleveles tanító kerestetik. Kötelessége: osztályát és ismétlősöket tanítani, istentisztelet alatt a gyermekekre felügyelni. Javadalmazása: 200 frt és butorozott szoba (ágynemű nélkül) fűtéssel. Ha államségély adatik, akkor 400 frt és lakás, kertjárandóság helyett 50 frt. Állomás azonnal elfoglalható. Bősz Emil iskolaszéki elnök. 3—3

Veszprémi egyházmegye.

A somogy-endrédi róm. kath. népiskolához segédtanító kerestetik. Fizetése: polgári évre 300 frt, butorozott szoba, fűtés, takarítás. Teendője egy osztályt vezetni és a kántori teendőkben segédkezni. Okleveles pályázó hiányában pályavégzett tanító vagy nótanító is jelentkezhetik. Kérvények azonnal az iskolaszéki elnök-éhez intézendők. Bertalanffy Theodor iskolaszéki elnök.

Zalamegyébe kebelezett Háshágy községben a róm. kath. kántortanítói állomás megüresedett, 1897. október október 5-ikre pályázat nyitnak. Jövedelem: új tanítói lak, 400 frt készpénz, 8 szekér tűzifa, az állomás azonnal elfoglalandó. Pályázati óhajtok okmányaikkal felszerelt folyamodásukat a háshágyi plébánia-hivatalhoz küldjék u. p. Salomvár, Háshágy, 1897. szeptember 13. Farkas Sándor plébános.

Zalamegyében Sármellékre segédtanító kerestetik. Fizetése: egy polgári évre 300 frt, havi részletekben, butorozott külön szoba, fűtés és takarítással. Az okl. vagy képezdét végzett tanítók vagy tanítónők kérvényeiket a róm. kath. plébánia-hivatalhoz küldjék be. Az állás okt. 1-én elfoglalandó.

A nagyberényi róm. kath. iskolához osztálytanító kerestetik. Fizetése: szept. 1-től 10 óra 300 frt és egy méter fa. Kérvények az iskolaszéki elnökhöz küldendők.

A csesztregi róm. kath. iskolához kántortanítói és (az osztálytanítónak kántortanítóvá történendő megválasztása esetén) osztálytanítói állásra ezenel pályázat hirdetik. I. A kántortanító fizetése: 1. természetbeni lakás és kert. 2. készpénzben egyéb czímen 398 frt 97 kr. 3. hét öl fa. 4. 11 kat hold birtoknak hasznélvezete, mely birtok terheit viselni köteles. II. Az osztálytanító fizetése: Egy butorozott szoba fűtéssel és 300 frt készpénz. Az osztálytanító a kántori teendőkben segédkezni tartozik. A választások f. év szeptember 30-án d. e. 10 órakor tartanak. A kántortanítók tartoznak személyesen megjelenni. Kérvények Csesztregre (Zalam) ft. Sándor János plébános, isk-sz. elnök úrhoz a választási nap reggel 8 óráig bezárólag benyújtandók.

Zemjéri iskolánál egy róm. kath. okleveles vagy képezde végzett segéd tanító azonnal elfogadtatik 10 hónapra 150 frt fizetés és teljes ellátásért; bizonyítványok alulírottok küldendők. Ide utazási költség is térítve lesz. Tapsony, 1897. szept. 6., Boronkay Gábor plébános. 2—2

Csóthra (Veszprémm.) segédtanító kerestetik. Fizetése: 125 frt, élelmezés, fűtés. Egy osztályt tanít, ismétlősök oktatásában, esetleg kántoriakban segédkezik. Kaufmann plébános.

Gróf Festetics Pál ur déghi uradalmához tartozó fekete pusztá (Dégh Veszprémm.) róm. kath. iskolához okleveles, esetleg képezdevégzett tanítónő kerestetik. Fizetése: 300 frt, s a szükséghez mérten elegendő fa. Ha a fekete pusztai intéző ur gyermekeit külön ta-

mitásra elvállalja, úgy a nevezetnél teljes ellátásban részesül. A kérvények gróf Festetic Pál ó méltóságának nevére állítandók, de főt. Ballegh András iskészt. elnökhöz küldendők. Határidő október 13. Dégh. 1897. szeptember hó 14-én. 1-2

Gerely József Képes Bibliái.

A Szent-István-Társulatnál bizományban vannak és a Társulat ügynökségénél kaphatók a következők: **Gerely József**, székesfővárosi hitoktató. **Kis Képes Biblia**, vagyis az üdvösség története kis gyermekek számára. Az **I—II. osztály részére** a legújabb püspöki tanterv szerint. Az esztergomi főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 27 fametszetű képpel, Morelli G. tanár intézetéből. II. kiad. Budapest, 1897. Ára kötve 25 kr.

Megjelent az I—II. osztályu Kis Képes Bibliának jegyzetekkel és útmutatásokkal ellátott **külön kiadása** is hittanítók számára. Ára kötve 30 kr.

A **Kis Képes Biblia** kis gyermekek számára **vend nyelven** is megjelent, a magyarhoz hasonló kiadásban. Ára kötve 25 kr.

Meg a folyó szeptember hóban megjelenik Kis Képes Biblia az elemi iskolák **III.—IV. osztálya részére**. 70 fametszetű képpel.

A megrendelések a Szent-István-Társulat ügynökségéhez (Budapest, IV., Királyi Palatca 13. sz.) intézendők.

„A gyermek első tanítója”

nékülözhetlen vezérkönyv mindazoknak, kik az elemi népiskola I. osztályának tanításával foglalkoznak. E munka nagy oktáv alakú 377 oldalon az említett osztály összes tantárgyainak módszeres feldolgozását tartalmazza. Megrendelhető **Juhász Antal** tanítóképző-intézeti tanárnál Szepesváralján 2 frt 50 kr. előleges beküldése vagy postai utánvétellel. 4-6

Kedves kartársak! Énekeskönyvem most 224 oldalas lesz, szépen kötve 15 krért. Passiók és jelképes minisztáció kibővítésekkel. Stampay, Köbölkut, Esztergomgye.

Orgona-építési műintézet. RIEGER TESTVÉREK

Budapest, Garay-utca 48.

Rieger testvérek Jägerndorfi (Osztr.-Szil.) cs. és kir. udvari orgona-gyárának fiókja. Legolesőbb áron kiváló orgonákat szállítanak.

A cég 23 évi fennállása óta

540 új orgonát

épített, melyek közül 186 esik Magyarországra, a többi Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz-, Olasz- és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Hi iszik

Kathreiner-féle

Mneipp-maláta-kávét?

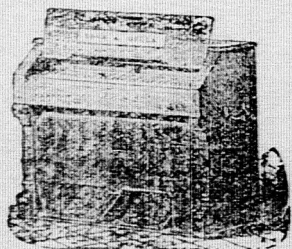
Mindenki

a ki igazán jó kávét szeret, a ki félti az egészségét és takarékos.

Orgona-Harmonium és Zongora-gyár

Éder Antal Gyula Budapest, IV., Váci-utca 4. sz.

Ajánl közkedveltségű Iskola- és templom-orgona-harmoniumot, melyekből az országban már több ezer van használatban, a mellékelt rajz szerint, szép izlételjes tölgyfaburkolatban a következő árak mellett.

Készpénzfizetés mellett:

1. sz. 4 oktáv 1 változattal. Expressio	85 frt
2. » 4 ¹ / ₂ » 1 »	100 »
3. » 4 ¹ / ₂ » 3 »	115 »
4. » 4 ¹ / ₂ » 5 »	125 »

Részletfizetésre:

1. sz. 95 frt, erre fizetendő	a megrendeléstől számítva			
	a megrendeléssel	3 hó múlva	6 hó múlva	9 hó múlva
24 frt	24 frt	24 frt	23 frt	
2 » 110 » » »	28 »	27 »	28 »	
3 » 125 » » »	32 »	31 »	31 »	
4 » 135 » » »	34 »	34 »	33 »	

A hátralékos összegről egy kötvényt küldök, mely a vevő és egy kezes aláírásával ellátva nekem megküldendő; a pénzküldemények legegyszerűbben posta-utalványval történnek.

Orgona-Harmoniumok minden nagyságban folyton készletben vannak. Kimerítő árjegyzékek küldetnek. Uj zongorák 300 frttól kezdve. — Uj Pianinók 260 frttól kezdve.

Budapest, Buschmann F. könyvnyomdája. (Harisch-bazár.)